

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Źródłoznawstwo archeologiczne paleolitu i mezolitu , PG_00168023						
Kierunek studiów	Archeologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Archeologii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Marcin Wąs					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr hab. Marcin Wąs					
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		2.0		35.0	52
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z formami i schematami typologii podstawowych kategorii zabytków z okresów paleolitu i mezolitu, a szczególnie z podstawami krzemienniarstwa, jako wiodącej kategorii źródłoznawczej w archeologii starszej i środkowej epoki kamienia.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ARCHL3_K02] Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu w aspekcie analiz gabinetowych jak i prac terenowych	Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu w aspekcie analiz gabinetowych, jak i prac terenowych związanych ze źródłami z okresów paleolitu i mezolitu.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_U01] Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę: formułować oraz, poprzez właściwy dobór źródeł informacji, krytyczką ich analizę i syntezę, rozwiązywać złożone i nietypowe problemy z zakresu archeologii	Potrafi rozpoznać najważniejsze krzemienne zabytki paleolityczne i mezolityczne, umie przeprowadzić ich wstępną klasyfikację i analizę morfologiczną oraz wykorzystać ich potencjał poznawczy w studiach nad paleolitem i mezolitem.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_W03] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach archeologii Polski i powszechnej	Ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą typologii zabytków krzemiennych kultur paleolitycznych i mezolitycznych oraz zna i rozumie metody ich tworzenia i wykorzystania w pracach badawczych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_W05] Zna w zaawansowanym stopniu prahistorię porównawczą Europy	Zna w zaawansowanym stopniu formy zabytków krzemiennych z okresów paleolitu i mezolitu oraz dostrzega różnice technologiczne w ujęciu regionalnym i chronologicznym.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_W02] Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę ogólną z zakresu archeologii	Posiada wiedzę ogólną z zakresu źródłoznawstwa paleolitu i mezolitu oraz zna podstawy typologii narzędzi krzemiennych oraz głównych nurtów technologicznych krzemieniarstwa prądziejowego.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści dotyczących źródeł z okresów paleolitu i mezolitu.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	1. Łupliwe surowce kamienne ziem polskich używane w pradziejach - główne gatunki krzemieni		
	2. Podstawy obróbki krzemienia (terminologia opisująca rdzeń i odłupek)		
	3. Retusz główne typy		
	4. Narzędzia krzemienne (główne typy konwencjonalne; zarys traseologii)		
	5. Obróbka kamienia w dolnym paleolicie; narzędzia otoczakowe i pięściaki		
	6. Obróbka kamienia w środkowym paleolicie (podstawy koncepcji lewaluaskiej)		
	7. Obróbka kamienia w górnym paleolicie (podstawy formowania i redukcji rdzeni wiórowych)		
	8. Obróbka kamienia w późnym paleolicie: technologia rdzenia dwupiętowego i typologia wiodących narzędzi		
	9. Obróbka kamienia w mezolicie: przegląd głównych metod wiórowych i typologia wiodących narzędzi		
	10. Krzemieniarstwo młodszych okresów pradziejów		
	11. Główne instrumenty analityczne krzemieniarstwa		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Podstawowa wiedza z zakresu paleolitu i mezolitu.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	egzamin ustny	51.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Inizan. M. L., Roche, H., Tixier, J. 1992. Technologia kamienia łupanego (tłum. Technology of Knapped Stone), Meudon. Ginter, B., Kozłowski, J.K. 1975. Technika obróbki i typologia wyrobów kamiennych paleolitu i mezolitu, Warszawa. Kozłowski J.K., Kozłowski S.K Pradzieje Europy od XL do IV tysiąclecia p.n.e., 1975, Warszawa, PWN.	
	Uzupełniająca lista lektur	n.d.	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Określenie typów retuszu na określonych przykładach narzędzi		
	2. Określenie morfologii odłupka i rdzenia		
	3. Charakterystyka określonego typu narzędzia np. drapacza, wiertnika itp.		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.